

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KRAJOWEGO RZECZNIKA DYSCYPLINARNEGO ZA 2009 r.

Działając na podstawie art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. Nr 77, poz. 649), Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny przedkłada sprawozdanie z działalności za 2009 r.

VI Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów wybrał Floriana Osękowskiego na Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego oraz:

- Alicję Garbalińską,
- Zofię Kielan,
- Zofię Kos-Sokołowską,
- Irenę Kucharewicz,
- Janinę Miler,
- Andrzeja Nowaczewskiego,
- Michała Przybyłę,
- Marka Strugałę

na zastępców Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego.

W okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2009 r. wpłynęło do Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego **706** wniosków o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego. Ponadto Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny prowadził **61** spraw, które nie zostały zakończone w poprzednich latach.

Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny łącznie z zastępcami prowadził razem **767** spraw, z których:

- zostało zakończonych przez Rzecznika w formie:
 - postanowień o odmowie wszczęcia dochodzenia dyscyplinarnego **14**
 - postanowień o zakończeniu postępowania wyjaśniającego i odmowie wszczęcia dochodzenia dyscyplinarnego **96**
 - postanowień o umorzeniu dochodzenia dyscyplinarnego **385**

- przekazanych do Sądu (zażalenia na postanowienia Rzecznika o umorzeniu bądź o odmowie wszczęcia dochodzenia dyscyplinarnego) **8**
- przekazanych do Sądu (akty obwinienia i wnioski o ukaranie) **71**
- nadto na dzień 31.12.2009 r. pozostały w toku postępowania **193** sprawy.

Wnioskodawcami w 61 sprawach przejętych z poprzedniego okresu byli:

- Krajowa Komisja Nadzoru w 4 sprawach
- Krajowa Rada Biegłych Rewidentów w 44 sprawach (szkolenie 2005/2006)
- inne podmioty (jednostki gospodarcze, osoby fizyczne) w 13 sprawach.

Wnioski o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego kierowane były przez:

- Krajową Radę Biegłych Rewidentów (dotyczy to szczególnie spraw biegłych rewidentów niebiorących udziału w obowiązkowym doskonaleniu zawodowym oraz nieopłacających składek członkowskich w latach 2005-2008) 691 wniosków,

oraz inne podmioty a mianowicie:

- Krajową Komisję Nadzoru 34 wnioski
- Komisję Nadzoru Audytowego 3 wnioski
- biegłych rewidentów 2 wnioski
- podmioty uprawnione do badania sprawozdań finansowych 2 wnioski
- Komisja Nadzoru Finansowego 1 wniosek
- jednostki gospodarcze 21 wnioski
- osoby fizyczne 5 wniosków
- anonim 1 wniosek
- członkowie spółdzielni mieszkaniowych 3 wnioski
- Krajową Radę Biegłych Rewidentów (sprawy inne niż wyżej wymienione) 4 wnioski

.....
Razem 767 wniosków

Szczegółowe zestawienie ilości spraw prowadzonych w 2009 roku przez Rzecznika przedstawia załączona tabela.

W okresie sprawozdawczym Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny wydał 325 postanowień o wszczęciu postępowania wyjaśniającego (w tym po 6 czerwca 2009 r. - 312) oraz 571 postanowień o wszczęciu dochodzenia dyscyplinarnego (w tym po 6 czerwca 2009 r. - 207).

Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny przekazał do Krajowego Sądu Dyscyplinarnego 71 aktów obwinienia (w tym po 6 czerwca 2009 r. - 34 wnioski o ukaranie). Poniżej

przedstawiamy kwalifikację prawną zarzutów będących podstawą do wniesienia aktów obwinienia oraz wniosków o ukaranie:

- 40 spraw to sprawy biegłych rewidentów, którzy nie wzięli udziału w obligatoryjnym doskonaleniu zawodowym w latach 2005/2006 i 2007/2008 - art. 12 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 13 października 1994 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie (Dz. U. z 2001 r. Nr 31, poz. 359, z późn. zm.) oraz pkt 5.3 Kodeksu etyki zawodowej biegłych rewidentów,
- 9 spraw to sprawy biegłych rewidentów, którzy nie opłacali składek członkowskich w latach 2005-2008 - art. 12 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 13 października 1994 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie oraz pkt 12.6 Kodeksu etyki zawodowej biegłych rewidentów,
- 15 spraw to sprawy wniesione przez KKN, w których naruszenia dotyczyły:
 - art. 6 ust. 3 i 4, art. 12 ust. 3, art. 12 ust. 2 pkt 3, art. 12 ust. 2 pkt 1, art. 31 ust. 1, art. 17 ust. 1 pkt 3, art. 17 ust. 1 pkt 1, art. 14 a ust. 2, art. 12 ust. 6 i 7 ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie,
 - art. 66 ust. 2, art. 52 ust. 2, art. 65 ust. 3 pkt 1, art. 66 ust. 4, art. 65 ust. 6, art. 65 ust. 2 pkt 4, art. 47 ust. 1, art. 66 ust. 3, art. 66 ust. 4, art. 45 ust. 4, art. 65 ust. 2 pkt 4, art. 66 ust. 2 pkt 4 ustawy o rachunkowości,
 - normy nr 1 wykonywania zawodu biegłego rewidenta pkt: 28 i 81 e, 63, 28, 35 i 17, 34, 35 i 39, 69, 18, 27, 49 i 81b, 75, 37, 74, 75, 75j, 75c, 75b, 75a, 49, 75h, 80, 71a, 71b, 75c, 32-40, 28, 22, 34, 28, 38, 13, 41, 75c, 75e, 61, 41, 38, 80, 77-82,
 - normy nr 5 wykonywania zawodu biegłego rewidenta pkt: 20 i 21, pkt 21 d, pkt 17, 18 i 20, pkt 23 i 24,
 - Kodeksu etyki zawodowej biegłych rewidentów pkt 9.1 i 9.2.,
- 4 sprawy to sprawy z wniosku jednostek gospodarczych, w których naruszenia dotyczyły:
 - art. 24 ust. 5, art. 45 ust. 1, art. 52 ust. 2 ustawy o rachunkowości,
 - art. 4 ust. 2, art. 12 ust. 1 pkt 3, art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie,
 - normy nr 1 rozdz. VI pkt 44, rozdz. IX pkt 63, pkt 10, 12, 13, 14, 15, 21,
 - Kodeksu etyki zawodowej biegłych rewidentów pkt 2.1 i 2.2.
- 1 sprawa to sprawa z wniosku osoby fizycznej, naruszenia dotyczyły:
 - art. 4 ust. 1 pkt 1 i 5 ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie,

- normy nr 5 pkt 5 rdz. II,
 - Kodeksu etyki zawodowej biegłych rewidentów pkt 2.2. i 2.6 rozdz. II, pkt 3.1 rozdz. III, pkt 4.1 rozdz. IV
- 2 sprawy to sprawy z wniosku KRBR, naruszenia dotyczyły:
 - art. 12 ust. 1 pkt 3, art. 17 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 12 ust. 1 pkt 1, art. 3, art. 16 ust. 2 ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie,
 - zasady etyki wyrażone we wstępie do Kodeksu etyki.

Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny zakończył na swoim etapie, wydając postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia, o zakończeniu postępowania wyjaśniającego i odmowie wszczęcia dochodzenia oraz o umorzeniu dochodzenia dyscyplinarnego, 503 sprawy, z których w 8 przypadkach wniesione zostały przez strony postępowania zażalenia na postanowienia Rzecznika do Krajowego Sądu Dyscyplinarnego. Poniżej przedstawiamy informację na temat podstaw prawnych zakończenia spraw przez Rzecznika:

- par. 73 ust. 1 Regulaminu postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów (uchwała nr 316/22/2001 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 5 lutego 2001 r. w sprawie Regulaminu postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów (obwieszczenie Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 stycznia 2006 r. w sprawie jednolitego tekstu uchwały nr 316/22/2001 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 5 lutego 2001 r. w sprawie Regulaminu postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów) 275 spraw
- par. 73 ust. 1 pkt 1 14 spraw
- par. 73 ust. 1 pkt 2 13 spraw
- par. 73 ust. 1 pkt 3 94 sprawy
- par. 73 ust. 1 pkt 4 3 sprawy
- par. 73 ust. 1 pkt 5 15 spraw
- par. 73 ust. 1 pkt 6 69 spraw
- par. 4 ust. 1 2 sprawy
- par. 62 ust. 5 3 sprawy
- par. 66 ust. 1 pkt 3 11 spraw
- art. 17 par. 1 pkt 3 Kodeksu postępowania karnego 3 sprawy
- art. 17 par. 1 pkt 4 Kodeksu postępowania karnego 1 sprawa

Rok 2009 był w praktyce działania Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego rokiem szczególnym, w którym wystąpiła wyjątkowo wysoka liczba spraw zakończonych na etapie Rzecznika, bez kierowania do Sądu aktów obwinienia lub wniosków o ukaranie. Wiązało się to głównie z wejściem w życie z dniem 6 czerwca 2009 r. nowych uwarunkowań prawnych, w świetle których nieopłacanie składek członkowskich przez biegłych rewidentów przestało być karane w trybie dyscyplinarnym. Tylko z tego tytułu postępowanie zostało zakończone na etapie Rzecznika w 275 przypadkach.

Ponadto w 94 przypadkach Rzecznik uznał, iż czyn biegłego rewidenta wskazany we wniosku nie stanowi przewinienia dyscyplinarnego z uwagi na jego znikomy stopień społecznej szkodliwości, natomiast w 69 przypadkach osoby objęte wnioskiem nie podlegały odpowiedzialności dyscyplinarnej (skreślenie z rejestru biegłych rewidentów).

Wskazane wyżej przypadki przyczyniły się w sposób decydujący do wyjątkowo wysokiego w roku 2009 udziału liczbowego spraw zakończonych na etapie Rzecznika bez skierowania do Sądu. Wydane 503 postanowienia były zaskarżone tylko w 8 przypadkach, z tego 7 zażaleń Sąd oddalił.

Skierowane przez Rzecznika w roku 2009 akty obwinienia lub wnioski o ukaranie były poparte zebrany w sprawach materiałem dowodowym wskazującym na istotną skuteczność, bowiem na łączną ilość 71 wniesionych spraw, Sąd uznał winę obwinionych w 37 przypadkach.

Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny odbył w 2009 roku, zgodnie z przepisami § 24 Regulaminu postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów, cztery narady ze swoimi zastępcami. Na naradach omawiane były zasady dotyczące orzecznictwa dyscyplinarnego, przyjęte wzory postanowień i zarządzeń w toku postępowania dyscyplinarnego przed Rzecznikiem, omawiano stan spraw prowadzonych przez Rzeczników oraz sposób dokumentowania niektórych etapów pracy Rzecznika, a także sporne zagadnienia powstające w praktyce dochodzeniowej.

Uznając konieczność dostosowania sposobu dokumentowania czynności Rzecznika do wymogów wynikających z nowych unormowań prawnych obowiązujących od dnia 6 czerwca 2009 r. oraz utraty z dniem 6 grudnia 2009 r. mocy przepisów dotychczasowego Regulaminu postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów – opracowane zostały przy pomocy radcy prawnego KIBR nowe wzory postanowień i zarządzeń, które na naradzie szkoleniowej zostały z Rzecznikami przedyskutowane i omówione.

Nadto w grudniu 2009 r. została zorganizowana wspólnie przez Sąd i Rzecznika narada szkoleniowa dla członków składów orzekających i zastępców Rzecznika. Na naradzie

tej omówiono zasady stosowania dotychczasowych i nowych przepisów w postępowaniu przed Krajowym Sądem Dyscyplinarnym i przed Rzecznikiem.

Ponadto informuję, że w roku 2010 w celu usprawnienia pracy Rzeczników w toku prowadzonych postępowań wyjaśniających oraz dochodzeń dyscyplinarnych podejmowane będą następujące czynności:

- usprawnienie pracy Rzeczników poprzez opracowywanie i doskonalenie – w zależności od potrzeb - wzorów postanowień, zarządzeń, pism i wniosków o ukaranie,
- dbałość i staranność w przygotowywaniu dokumentów stosowanych w postępowaniu dyscyplinarnym.

Zorganizowana będzie również konferencja szkoleniowa Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego wspólnie z Krajowym Sądem Dyscyplinarnym w celu omówienia aktualnych spraw wiążących się z postępowaniem dyscyplinarnym oraz kwartalne narady z Rzecznikami dla zapewnienia sprawnego prowadzenia postępowań.

Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny
(-)
Florian Osękowski

Załącznik 1

Zestawienie ilości spraw prowadzonych przez KRD w 2009 r.

Załącznik do sprawozdania KRД

Liczba spraw, które prowadził Rzecznik w 2009 roku	Czego dotyczyły wnioski	Liczba spraw, które zakończył Rzecznik (odmowa wszczęcia dochodzenia)	Liczba spraw, które zakończył Rzecznik (zakoń. post. wyjaś. i odmowa wszczęcia dochodzenia)	Liczba spraw, które zakończył Rzecznik (umorzenie dochodzenia)	Razem sprawy zakończone przez Rzecznika	Liczba spraw skierowanych do Sądu	Sprawy w toku na 31.12.2009 r.
44	dotyczą biegłych rewidentów, którzy nie wzięli udziału w szkoleniu w cyklu 2005/2006	1		17	18	26	-
271	dotyczą biegłych rewidentów, którzy nie wzięli udziału w szkoleniu w cyklu 2007/2008	-	71 (w tym 1 zażalenie)	12	83	14	174
376	dotyczą biegłych rewidentów nieopłacających składek członkowskich	10	6	351	367	9	-
34	wnioski z KKN	2 (w tym 1 zażalenie)	7	3	12	15	7
42	inne	2	19 (w tym 6 zażeń)	2	23	7	12
RAZEM 767		15-1 zażalenie=14	103-7zażeń=96	385	503-8 zażeń=495	71	193